

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000288329

Datum
11 april 2025

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
dCZW

Bijlage(n)
2

Aan
Van

Minister Uitermark
Directie D&B

nota

Antwoordbrief op verzoek commissie Binnenlandse Zaken
Tweede Kamer om een inhoudelijke reactie brief
Adviescollege rechtspositie politieke ambtsdragers

Aanleiding

- De commissie Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft u verzocht om een inhoudelijke reactie op de brief van Adviescollege rechtspositie politieke ambtsdragers (ARPA). Het ARPA heeft aan beide Kamers een brief gestuurd waarin het college aandacht vraagt voor het open karakter van de normering voor de aanvaardbaarheid van de vervolgloopbaan in het wetsvoorstel regels vervolgfuncties bewindspersonen. Het ARPA zoekt naar meer houvast en hoopt dat de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel daarin zal voorzien.
- Op woensdag 23 april 2025 aanstaande spreekt de Tweede Kamer met voorzitter en de leden van het ARPA over deze brief. Het is behulpzaam als ook uw reactie tijdig voor deze datum beschikbaar is voor de Tweede Kamer.
- De plenaire behandeling van het wetsvoorstel is gepland voor 13, 14 of 15 mei a.s. Aangezien het ARPA zijn brief aan beide Kamers heeft gestuurd, wordt uw antwoordbrief aan de Tweede Kamer ook in afschrift verzonden aan de Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de inhoud van de antwoordbrief aan de Tweede Kamer, graag de brief ondertekenen als ook de aanbiedingsbrief aan de Eerste Kamer. Uw brief aan de Tweede Kamer wordt in afschrift ook aan de Eerste Kamer verzonden.

Kern

In de antwoordbrief spreekt u uw erkentelijkheid uit voor de bereidheid van het adviescollege om vooruitlopend op het wetsvoorstel op informele wijze (gewezen) bewindspersonen te adviseren over vervolgfuncties. U gaat vervolgens in uw reactie in op de door het adviescollege in deze voorlopige adviespraktijk ondervonden vier aandachtspunten.

Toelichting

In de brief geeft u aan dat het stellen van integriteitsnormen aan vervolgfuncties voor (gewezen) bewindspersonen altijd tot een nadere afweging moet leiden. Voor deze complexe afweging is juist de ondersteuning van een onafhankelijk adviescollege ingeroepen. Harde normen leiden er toe dat veel vervolgfuncties te snel worden uitgesloten terwijl ook een 'ja, mits'-advies mogelijk is. In de brief heeft het adviescollege vervolgens aandacht gevraagd voor vier voorbeelden die in de

recente informele adviespraktijk een rol hebben gespeeld. U geeft daarop de volgende reactie.

Onze referentie
2025-0000288329

Datum
11 april 2025

1. *Het afbakenen van een aanpalend beleidsterrein is een grijs gebied.*
Bij een aanpalend beleidsterrein gaat het om actieve bemoeienis van de voormalig bewindspersoon op een beleidsterrein buiten diens eigen ministerie. Het is de bedoeling dat het adviescollege in zijn advisering over een beoogde vervolgfunctie de precieze reikwijdte van het lobbyverbod voor betrokkene zal opnemen. Het lobbyverbod kan weliswaar worden omzeild als de contacten met de ambtenaren van het voormalige ministerie of aanpalende beleidsterreinen laat lopen via collega's. Voor een dergelijke vervolgfunctie geldt echter wel altijd een adviesverplichting. Het adviescollege kan over een dergelijke kwetsbare vervolgfunctie een negatief advies dan wel een advies met stevige voorwaarden verstrekken.
2. *Op het terrein van belangenverstrengeling kunnen zich gemakkelijk grijze gebieden voordoen die het opleggen van proportionele beheersmaatregelen in het advies tot een lastige afweging maken.*
Het adviescollege moet bij de afweging of een vervolgfunctie van een gewezen bewindspersoon al dan niet aanvaardbaar is, het risico op belangenverstrengeling meenemen. De criteria hiervoor zijn wettelijk vastgelegd, waardoor willekeur wordt voorkomen. Wel is het zo dat het advies maatwerk is. Dat maakt dat de uitkomst van een adviestraject op voorhand niet vastligt. Maar er kan gaandeweg een zogeheten moresprudentie ontstaan. In vergelijkbare gevallen biedt een dergelijke moresprudentie houvast vanwege herkenbare afwegingsfactoren.
3. *Het college moet bij de advisering uitgaan van de juistheid van de door de voormalig bewindspersoon aangeleverde informatie.*
Politieke ambtsdragers functioneren in een glazen huis. Een misstap van een (gewezen) bewindspersoon wordt in de media al snel breed uitgemeten. Wegens integriteitsredenen in opspraak geraken heeft jarenlang gevolgen. Vandaar dat u de kans uitermate klein acht dat een bewindspersoon bewust incorrecte informatie aan het adviescollege verstrekt. De verantwoordelijkheid voor het verstrekken van volledige en correcte gegevens ligt overigens bij de (gewezen) bewindspersoon. Overweging voor het adviescollege is om een voorbehoud op te nemen in het advies.
4. *Een vervolgfunctie kan een beloning zijn voor door de bewindspersoon bewezen diensten. Ook dit criterium ontsnapt niet aan grijze gebieden.*
Een negatief advies ligt voor de hand als bewindspersoon in een positie is geweest waarbij zijn vervolgfunctie een beloning is geweest voor eerdere gunsten, bijvoorbeeld bij een begunstigend besluit voor zijn nieuwe werkgever waarbij hem een exclusief individueel voordeel toekomt, zoals schaarse vergunningen, concessies of incidentele subsidies. Op rijksniveau komen dergelijke besluiten overigens zeer sporadisch voor. Bij voordelen die voor meerdere rechtspersonen gelijk beschikbaar zijn, is er sprake van brede, sectorale maatregelen en is geen sprake van individueel financieel voordeel dat exclusief de betreffende rechtspersoon toekomt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
------------	------	------------

1	Brief aan Tweede Kamer	
2	Aanbiedingsbrief Eerste Kamer	

Onze referentie
2025-0000288329

Datum
11 april 2025